

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

**POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 •
Egyes szám ára _ _ _ _ _ 1.500 •

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, december 5.

Bethlen István gróf miniszterelnök szécsényi beszéde.

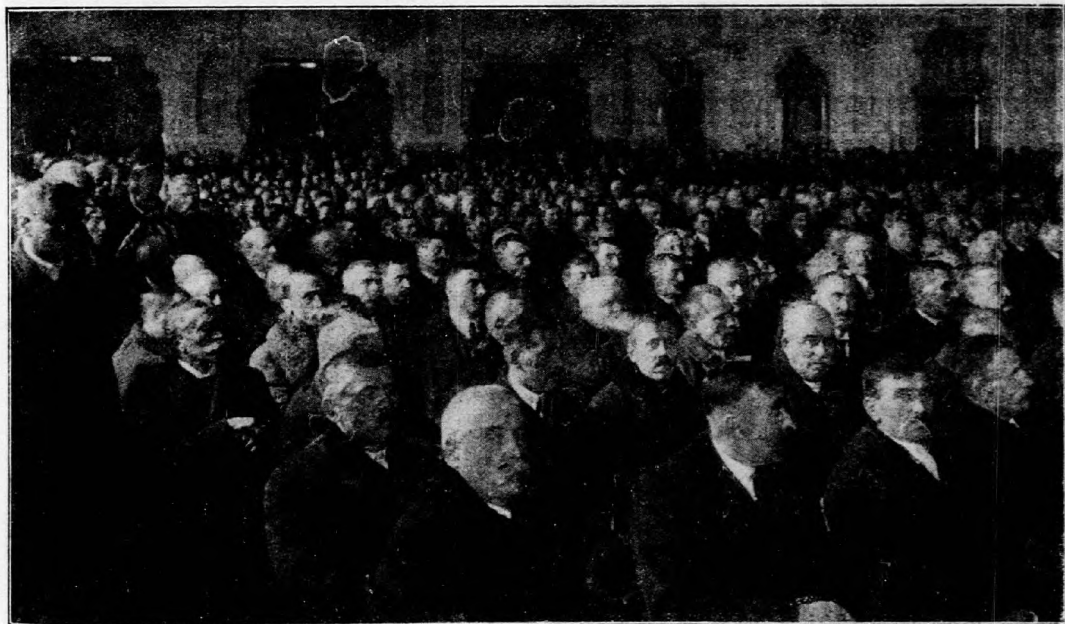
Bethlen István gróf miniszterelnök november hó 24-én kerületében, Szécsényben, mondott programbeszédét. A beszéd felőli a legközelebbi idők kormányprogramját és választ ad sok, gyakran elhangzott sürgető kérdésre. Eppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy olvasóinkat a beszéd részletes szövegével megismertessük. A beszéd így hangzik:

•A magyar politika fordulópont előtt áll — mondotta a miniszterelnök — keresnünk kell az új fejlődés lehetőségeit, hogy tovább és előbbre vigyük ennek az országnak sorsát. Nagy feladatok várnak reánk úgy *külpolitikai*, mint *belpolitikai* téren. Külpolitikai téren az a feladatunk, hogy azokra a hatalmakra támaszkodjunk, amelyek valóban békét akarnak és támogatják azt a törekvésünket, hogy újból komoly tényezőjévé legyünk a nemzetközi életnek. A másik feladatunk az, hogy azokkal a szomszédjainkkal, akik tiszteletben tartják *nemzeti érzéseinket, jobb és megértőbb viszonyba legyünk.*

Ez lehetséges és kívánatos. Elsősorban a jugoszlávokra gondolok, akikkel ezirányú tárgyalások már folynak.

A belpolitikai kérdések terén az országgyűlés megreformálása után a *vármegyék reformja* következik, hogy a megyei közgyűléseken is számarányuknak megfelelő képviseletet nyerjenek a foglalkozási ágak és társadalmi osztályok. A szabadságjogok előtt emelt korlátokat lépésről-lépésre ledöntöttük és e téren tovább akarunk menni. Ezért a szabadságjogoknak törvény útján való új rendezését kívánjuk.

A gazdasági kérdések terén elérkezett az ideje annak,

A Kisgazdapárt hódmezővásárhelyi nagygyűlése.

A Sas-szálló dísztermében a közönség hallgatja Mayer János földmivélsügyi miniszter programbeszédét.

hogy a *terheken könnyítsünk*. A pénzügyminiszter által beterjesztett ismeretes törvényjavaslat lényeges könnyítést jelent a mezőgazdaságra nézve. A megkezdett beruházási programot folytatjuk. Ki kell építeni az utakat és sok helyen iskolákat kell építeni. A népbetegségek ellen erősebb küzdelmet kell folytatnunk.

Ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy a külföldi tőke segítségével hosszúlejáratú hitelekhez juthatunk. Most meg kell teremtenünk a *rövidlejáratú, egy-két esztendőre terjedő hiteltípust, elsősorban a kisgazdák számára, de a közép- és nagybirtokosok javára is*. Úgy a kisgazdák, mint a kisparosok szempontjából igen fontos az *ingójelzálogjog meghonosítása*. A gazda sokszor kénytelen volt terményétől rossz áron is megválni, hogy kötelezettségének eleget tehesse. Az ingójelzálogjog révén ez a helyzet megváltozik, a gazda zöld állapotban levő termését is lekötöheti zálogul a kölcsön fejében és gabonáját akkor adhatja el, amikor legjobban az ára. A *kisparosok* is lekötethetik zálogul nyersanyagukat, vagy felszereléseiket és így kölcsönözve juthatnak.

A földreformot már nagyrésztben keresztárvittuk. *Egy-millióktszazezer hold föld jutott a nagybirtokosok kezéről a kis-*

Mayer János földművelésügyi miniszter Hódmezővásárhelyen.
A miniszter (X) kíséretével a gyűlés színhelyére megy.

birtokosok kezére. Elérkezett az ideje annak, hogy a földreform pénzügyi részét is megoldjuk. Támogatnunk kell a földhöz jutott kisbirtokosokat és a házhelytulajdonosokat is. A *kisbirtokosokat bizonyos segélyek és kölcsönök révén hozzá kell juttatni felszerelésükhöz, hogy földjüket megművelhessék*. A földművelésügyi miniszter az állam elővételi jogának gyakorlásával és a megvett birtokok jelparcellázásával növeli a *kisbirtokok* számát. Ezt fenn kívánjuk tartani továbbra is. Az elővásárlási jog révén a következő években mindaddig, amíg a jog fennáll, a *földművelésügyi miniszter feladata, hogy az egészséges birtokmegosztást elősegítse*.

A kisparosokat *hitellel* kívánjuk támogatni. Az Iparosok Országos Központi Szövetkezetének eddig is lényeges támogatást adtunk és ezt a következő években kiterjesztjük, mert a parosságos hitelenek felkarolását kötelességnek tartjuk. A közszállítókban is részletetjük a kisparosokat. Régi kívánsága a kisparosságnak, hogy saját érdekei *kézműves kamarák által képviselhesse*. Az erről szóló javaslat elkészült és azt az országgyűlés elől terjesztjük.

Az értelmiség vagyona legnagyobb részét hadikölcsönökre fektette. Gondoskodni kell arról, hogy azok az eredeti jegyzők, akik nehéz helyzetbe jutottak és akiknek más jövedelmi forrásuk nincs, *ne szenvedjenek hazajafias áldozatkészgükért*. Gondoskodni kell arról is, hogy a középosztály érvé-

nyesülése a gazdasági pályákon, az iparban és kereskedelemben komoly kormányzati mozgalom révén lehetővé tétessék. A *munkásságot* szociális törvényalkotás révén abba a helyzetbe hozzuk hogy érezni fogja, hogy a haza gondoskodik életszükségletéről.

Nekünk nemcsak gazdasági kérdéseink, hanem nagy nemzeti ideáljaink is vannak. Ezekről részletesebben nem zólok. Mindenki saját lelkében érzi, hogy mi lehet ma egy magyar embernek ideálja. Dolgozzunk összefogva, együttes erővel, szeretettel keblünkre ölelve minden magyar embert, akikről tudjuk, hogy becsületes törekvésűnkben egy velünk és velünk együtt dolgozik azok felé az ideálok felé, amelyekhez csak egy út vezet, *a magyar egységnek és összefogásnak útja.*

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Teljes erővel folyik a választási harc. A Kisgazdapárt (Egységspárt) százhetvenhat jelöltje a párt országos népszerűségével, a párt programjának ellenállhatatlan erejével és Bethlen István gróf nevének rendkívüli varázsával biztos győzelemre számít. Bethlen István gróf neve ma fogalom. A nemzet mint tetterős vezérét, az újjáépítő munka nagyszerű munkáját tiszteli benne, a külföld pedig a ma élő legnagyobb államférfiak közé sorozta. Maguk a miniszterelnök politikai ellenfelei, a kisebbségi pártok apró akarnokai is, annyira érzik ezt a páratlan szeretetet, hogy odakünn a választók előtt nem merik támadni Bethlen István gróf politikáját. Ezzel az átlátszó fogással akarnak népszerűséget biztosítani maguknak.

A választási kampány frontarcosai a kormány tagjai és közöttük is

Bethlen István gróf jár az élen.

Fáradtságot nem ismerve járja az országot és felvilágosító munkája során egymást érik a legmegkapóbb államférfiúi megnyilatkozások. Lapunk vezető helyén adjuk Szécsényben elmondott beszédét, az alábbiakban pedig másutt elhangzott beszédeiből iktatunk ide olyan mondatokat, melyek a miniszterelnök hatalmas programjának egy-egy nagyjelentőségű állomását jelentik.

Kecskeméten a miniszterelnököt fényes ünnepek középette a város diszpolgárává avatták. Itt mondotta a következőket:

«Világnezetű harcok helyett elintézetlen nagy nemzeti kérdések megoldására kell szentelnünk minden figyelmünket. — A gazdasági életnek három megoldásra váró nagy kérdése van: a közhitel, az adózás és a gazdasági piac kérdése.»

Debrecenben szintén diszpolgári oklevelt adtak át a miniszterelnöknek. A diszkügyülésen hangzottak el ezek az emlékeztető szavak:

«Ha van némi érdemem, csak az lehet, hogy becsületes szolgáló kívántam lenni nemzetemnek, becsületes szolgáló kívántam lenni a belső rendnek, a belső békének és becsületes szolgáló kívántam lenni ennek az országnak odakinn, amidőn nemzetközi tárgyalásokon érdekeit védtem.»

A debreceni gazdák küldöttségének ezeket mondotta a miniszterelnök:

«Hozzá vagyok én növe a magyar földhöz és a magyar rögökhöz, ha a balsors átmenetileg el is szakított tőle; azonban a szívembe van zárva a magyar földmunkás, az a becsületes magyar ember, aki a rögökhöz való ragaszkodás mellett a magyar hazát mindenkéféltel valóban tartja. A jogkiterjesztés révén a nép széles rétegeinek kell a közügyekkel foglalkozni. Az a történelmi osztály, amely azelőtt egyedül viselte az ország kormányzásának és előbbrevitelének terhét, vagyonilag tönkrement és a gazdaságsadalom hivatott helyébe lépni.»

Salgótarjánban bányamunkások előtt beszélt a miniszterelnök.

«Azt mondják, hogy én munkásellenes politikát folytatok. Hát nincs szándékomban a munkásosztály ellen állástfoglalni.»

sőt az a tervem, hogy ezt a munkássztyált jel kell szabadítani a pártpolitikai terror alól. Az a tervem, hogy megvédjem a munkássztyát a szakszervezetben is, hogy ne legyen kénytelen áruba bocsátani politikai szabadságát, véleménynyilvánításának szabadságát azzal a terrorral szemben, amelyet felette gyakorolnak. Tudom, mi ennek az előfeltétele. Az, hogy tovább haladjunk a szociálpolitikai törvényhozás útján.»

Mayer János földmívelésügyi miniszter

is teljes erejével résztvesz a választási küzdelemben. Erdőteleki, dormándi és mezőtárkányi beszédeiben azt hangsúlyozta, hogy az adókat a mezőgazdaság összeroppanása nélkül tovább emelni nem lehet. Bejelentette, hogy a közeljövőben százhuszezer katasztrális hold területet fog lecsapolás által a termelés szolgálatába állítani a földmívelésügyi kormányzat. A mezőgazdasági munkások kötelező betegségi- és balesetbiztosítása a közeljövőben megvalósul.

Szentesen, Farkas Béla főispáni beiktatása alkalmával, hangzott el a miniszternek ez a kijelentése:

«Olyan gazdasági helyzetet akarunk teremteni, hogy mindenki meg tudjon élni. A kormány a földreform során kétszázernnél több házhelyet létesített és tízennyolcmillió aranykoronát fordított a házhelyesek építkezésére.»

Bud János pénzügyminiszter

is fáradhatatlanul végzi a felvilágosító munkát. A mohácsi kerület valamennyi községét meglátogatta és mindenütt részletesen ismertette a pénzügyi kormány munkáját. Buda-fokon arra intette a közönséget, hogy ne engedje félrevezetni magát hangzatos jelszavakkal. Vácut az hangsúlyozta, hogy 1923 július hó 1-től 1927 június hó 30-ig a kormány 380 millió aranykoronát bocsátott részben hitelek, részben beruházások révén a gazdasági élet rendelkezésére. Békéscsabán kijelentette, hogy egyedül a mezőgazdasági termelés terén érték el a békebeli színvonalat. Az OKH a legközelebbi jövőben olcsó kölcsönhöz juttatja a gazdákat, mellyel a régi, terhes adósságaikat konvertálhatják.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter

Szegeden arra utalt, hogy a tudás erejével és az erkölcs útján érhetjük el azt a magaslatot, amelyen álmaink megvalósulhatnak. Egy nála járt küldöttség előtt pedig annak a kívánságának adott kifejezést, hogy ne olyan emberek jöjjenek be a parlamentbe, akik csak hangoskodni tudnak, hanem olyanok, akik dolgoznak.

Vass József népjóléti miniszter

Karácsondon tartott beszédében részletesen foglalkozott a

Kép az új csongrádmegyei főispán beiktatásáról.

Farkas Béla dr., az új főispán, Cséreg Károly alispán társaságában az ünnepséget megnyitó istentiszteletre megy.

Ferenc József halotti maszkja.

A nagy király halála után Marschall bécsi tanár készítette el az egyetlen halotti lárvát. Ezt most magyar főurak megvásárolták és egy gyönyörű ezüstkoszorúval együtt a Nemzeti Múzeumnak ajándékozták. Képünk a halotti maszkot ábrázolja.

földreform kérdésével és kijelentette, hogy a kormány a vagyonsváltásgöföldről országos alapot fog szervezni, mellyel a földhözjuttatottak támogatására siet.

Sचितovszky Béla belügyminiszter

Szentendrén a szanálás sikerével kapcsolatban megállapította, hogy a kormány nem magának vindikálja az érdemet, az érdem a polgárságé, hogy ezekben a súlyos időkben megfogadta a kormány hívó, intó szavát, amely súlyos áldozatokat követelt. És most, amikor az államháztartás egyensúlyra helyreállt, legelső kötelességének tartja a kormány, hogy enyhítsen ezeken a terheken.

Schandl Károly földmívelésügyi államtitkár

Csongrádon és Devecserben vízi diadalra a Kisgazdapárt zászlaját. Devecserben azt fejtette, hogy a sok baj és megpróbáltatás után elérkezett az az idő, amikor újra a romok eltakarítása után a cselekvő munka terére léphet a kormány. Szeretettel és alkotó munkát hozott a kerületbe. Nem hangos jelszavakat, szeretettel mindenki számára, aki e hazában él s dolgozni akar, hogy minél előbb begyógyítsuk azokat a nagy sebeket, amelyek a trianoni béke ütött rajtunk. A kormány nemzetépítő munkájában nem szabad hiányozni senkinek sem, mert csak összefogó egyesült erővel tud nemzetünk a nagy elhatározások és cselekvések terére lépni.

Az államtitkár már bejárta a falvakat. Utja falóságot diadalmenet s virágosó és a nemzeti alkotóeszmé felülkerekedése a hazafiatlan törekvéseken, amelyek nem tudták megfertőzni a józan magyar falusi népet.

Itt említjük meg, hogy

Perlak György,

lapunk felelős szerkesztője, a pécsváradai kerület képviselőjelöltje, olyannyira népszerű, hogy ellene komoly ellenjelölt nem is próbálkozott. Perlak György két cikluson át képviselte a kerületet és ezalatt nemcsak az országos politikában játszott tevékeny szerepet, de kerületének minden közérdeklő ügyében készséggel és lelkiismeretesen eljár. Mindez olyan szeretetteljes ragaszkodást, tiszteletet és becsülést biztosított a számára, hogy egyhangú megválasztásához nem fér kétség.

Vasadi Balogh György,

lapunk társszerkesztője, a váli kerület képviselőjelöltje, szintén igen népszerűségnek örvendő választói körében. Vasadi Balogh György ugyancsak két cikluson át képviselte a kerületet és ugyancsak rendkívül eredményes munkásságot fejtett ki községei érdekében. A kerület nagy kiterjedése és a választók számának nagysága miatt ugyan több önjelölt is próbálkozott, de a választók már az ajánlási ívek aláírásával biztosították Vasadi Balogh György győzelmét.

Bodó Jánost,

a törökszentmiklósi választókerület jelöltjét, a Faluszövetség igazgatóját, a választópolgárok olyan határtalan szeretettel veszik körül, olyan lelkesen és egységesen állanak mellette, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet ellenfelének semmi kihatása. Nagyon valószínű tehát, hogy ellenjeltje belátva a sikertelen küzdelmet, visszalép s így a polgárságnak az a vágya fog teljesülni, hogy egyhangú választással küldi a nemzetgyűlésbe Bodó Jánost.

MEZŐGAZDASÁG

A műtrágyák megválasztása.

Irta: Villax Ödön.

A műtrágyák megválasztásánál elsősorban arra kell tekintettel lenni, hogy viszonyaink között melyik műtrágya alkalmazása a legjövődelmesebb. Így elsősorban is azt kell megállapítani, hogy földünknek melyik táplálóanyagra van leginkább szüksége. Földünknek, hogy rajta a növényzet jól fejlődjék, háromféle táplálóanyagra van szüksége, úgy-mint foszforsavra, nitrogénre és kálira. Ezen táplálóanyagok bármelyikéből is legyen kevés a földünkben, azt a növény gyenge fejlődése azonnal elrúlja.

Ha például egy régen trágyázott, de egyébként jól művelt talajon a növényzet vékony, sárgás-halványzöld szárú, gyér és apró levelű, egyszerűen satnya, akkor földünk a legtöbb esetben nitrogénben lesz szegény, tehát elsősorban is a nitrogén pótlására kell gondoskodnunk.

Az erőteljes, nagy, haragoszöld színű növényzet a talaj nitrogéngazdagságát mutatja. Az ily erőteljesen fejlődő növények gyakran laza, gyenge szerkezetűek és ezen laza, gyengeszerkezetűek pedig rendszerint a talaj foszforsav szegénységét fogja mutatni. Foszforsavszegénységre vallhat még a nagyon késői érés, a rossz minőség stb.

Ha elegendő nitrogén és foszforsav van a talajunkban és rajta a növényzet mégis gyengén fejlődik akkor — különösen homoktalajainkon — kálihiányról lehet szó.

Nagyjából tehát a növényzet fejlődéséből, illetve a termés nagyságából és minőségéből következtethetjük vonatunk a talaj táplálóanyag tartalmára. Támpontul szolgáljon még az utolsó istállótrágyázás ideje és a trágya minősége. A legalább is 4—5 évenként jól kezelt és elegendő istállótrágyával megtrágyázott föld nitrogénben nem igen lesz szegény és a homoktalajokat kivéve rendszerint a káli pótlásáról sem kell gondoskodni. A foszforsavas táplálóanyagok pótlásáról, még az istállótrágyázás mellett is, a legtöbb esetben külön kell gondoskodnunk, mivel egyrészt az istállótrágyával aránylag kevés foszfort viszünk a talajba, másrészt a legfontosabb növényeink, a kalászosok, igen sok foszfort igényelnek.

Minden egyes táplálóanyag többfajta műtrágyában áll rendelkezésünkre. Mindig újabb és újabb műtrágyaféleségek kerülnek piacra, melyek közül természetesen sok kevésbé értékes, esetleg teljesen értéktelen is lehet, éppen ezért óvakodjunk hangzatos hirdetésekől és csakis kipróbált, jól műtrágyaféleségeket vásároljunk. Így a *nitrogéntrágyák* közül a gyorsan ható *chilisalétróm* és *mészsalétróm*, a lassan ható *kénsavas ammoniák* és *mésznitrogén* jöhet figyelembe. A *foszforsavas trágyák* közül a gyorsan ható *superfoszfát*, a közepesen ható *rhenaniafoszfát* és a lassú, de hosszú ideig ható *Thomas-salakat* kell felemlítenünk. A káliitrágyák közül egyedül a 40 %-os kálió jöhet figyelembe.

Ha már megállapítottuk, hogy földünknek melyik táplálóanyagra van szüksége, azt kell megválasztanunk, hogy azon táplálóanyagot melyik műtrágyában adjuk meg. Így a kőtöbbsé talajokra inkább a gyors hatású, a könnyebben, homokosabb talajokon pedig a lassan ható műtrágyákat alkalmazzuk. A homokosabb talajon a gyors hatású műtrágya-

ból inkább többször, de egyszerre kevesebb mennyiséget használunk és ezen talajnál a káli pótlására is kell gondolnunk, mivel a homok káliban rendszerint szegény szokott lenni. A növényzetet tekintve, a rövid tenyészidejű növények (gabonafélék stb.) alá lehetőleg a gyorsan ható, a hosszú tenyészidejű (ücserna, ré, stb.) növények alá a lassan ható műtrágyákat használjunk. Fajtrágyául mindig a gyorsan ható műtrágyát kell alkalmaznunk. A mi viszonyaink között azonban van egy oly műtrágya, a *superfoszfát*, amelyet majdnem minden növény alá és majdnem minden talajon sikerrel használhatunk. A legfontosabb növényeinknek, a kalászosoknak is a superfoszfát lesz a legjobb műtrágyája. Természetes, lehetnek esetek, amikor a superfoszfát mellett még másfajta műtrágya használata is indokolt lesz (pl. a kénsavas ammoniák stb.).

Az elmondottak azonban mind még csak támpontot nyújthatnak a műtrágya megválasztására, biztos alapot egyedül csakis a szántóföldi kísérletezés nyújthat. A szántóföldi kísérletezés lényege az, hogy az elmondottak alapján kiválasztott műtrágyát mindig először kicsiben, összehasonlítva a nem műtrágyázott növény természetével próbáljuk ki és eredmény esetén csak a következő évben foghatunk a rendszeres műtrágyázáshoz.

Hogy tehát a viszonyaink legmegfelelőbb műtrágyát helyesen megválaszthassuk, szükséges, hogy a szántóföldi kísérletezés módzatait alaposan ismerjük. Ezt *Gyárjás József: «Hogyan kísérletezzon a kisgazda»* című kitűnő kis könyvecskéjeből tudhatjuk meg. Megrendelhető kiadóhivatalunkban. Kívánatos volna, hogy e fűzet minden gazdánál meglegyen.

A szarvasmarha körmeiről. (Képpel.) A körmök nagysága, alakja, szaruanyaguk minősége különösen az igazókröknél és a

A szarvasmarha körmei.

hagóbikáknál fontos, mert a rendellenes alakú és puha szaruval fedett körmök az okai legtöbbszor az ökrök és hagóbikák sántaságának, de figyelmet érdemelnek a körmök a tenyésztéseneknél is, mert a köröm alakulása és a körömszaru minősége örökienye tulajdonság. A körmök megítélésénél arra helyezünk súlyt, hogy — a test tömegéhez képest — arányos nagyságúak és megfelelő alakúak legyenek, szaruanyaguk kellő töménységű legyen, tehát ne porhanyó, törékeny, végül megterheléskor ne nyomuljanak feltűnően széjjel (azaz ne legyenek szétállóak). A bak-körmök jókafa a talajjal 50-nél több fokú szögöt zár be, sarokfala majdnem olyan magas, mint a fokfal. Igásoknál azért hátrányosak, mert szaruanyaguk merev és így hordozó szélén ki-kitőredezik; továbbá azért, mert a melles részen szaruk túlgyorsan kopik, így túlérzékeny lesz a talp, tehát régs útton patkó nélkül sántáság jelentkezik; végül, mert a bak-körmök rendszeren szűkeik is s így hosszabb úton a megszorult (vérdús) körömíriha fájdalomérzetet kelt ki az állatban. A papus-körmök — rendszerint puha csüdel együjtőjű — széles, lapos körömförmök, melyeknél az oldal-falak, de különösen a sarokfalak feltűnően alacsonyok és a szaruanyag puha. Ha a szarvasmarha kemény úton jár, az írha a puha szarutalpon át egy-kettőre súlyos zúzódsókat szenved és így sántáság áll elő. Az ollós-köröm állandó állítózás mellett a normális körmök közül fejlődik. Ha ugyanis a fejűről állandóan növekvő fokfalnak hordozó széle járás hiányában nem kopik, akkor előre irányulva felgöbbsül s a körömpárok hegyei előszerzően egymásra fesszenek. Hátránya, hogy nehézkes teszi a járást, továbbá, hogy ily körömalk mellett a körömcsonst is elgöbbsül, a lábveg tengelye megtörik, a testsúly mindinkább a sarokvánkóskokra nehezedik, miért is sarokzúzóds és az inak fájdalomossága igen gyakran bekövetkezik.

Budapesti Magán Poliklinika, Andrásy-út 83., Körönd, Telefon 123—82. Minden betegségére külön szakorvosi rendelés, olcsó árban. (Belgyógyászat, sebészet, fogászat, nőgyógyászat, bőr-és neml bajok stb.) Olcsó betegszobák. Külön asztma-kezelés. Röntgen.

Az edafon és az edafikus trágyák. Napjainkban sokat emlegetik a vegyészek és egyes gazdák e szavakat. «Edafon» alatt értik a talajban levő, szabadszemmel nem is látható apró szervezetek (baktériumok, penészgombák stb.) összességét. Ezynémely természetbúvár véleménye szerint a természet nagyságától függne, hogy a talajunkban milyen baktériumok mekkora tömegben élnek s így a termésközpontnak elsőrangú eszköze lenne ilyen baktériumokat talajunkba bevinni, azaz földjeinket edafikus trágyával ellátni. Habár kétségtelen, hogy a talajban a növényi tápanyagok átalakítása körül nagy szerepük van, azért még se volna helyes az ő kedvükért a talaj lazítását (szántás) és az istállótrágyából a levegő kiszorítását (tipratás) mellőzni, mint egyesek ajánlják, mert akkor egyrészt kultúrnövényeink nem találnának a talajban kedvező fejlődési feltételekre (morszalékony talaj), másrészt az istállótrágyából sok nitrogén veszendőbe menne. Minden normális, jól művelt talajban benne vannak a növényi életre legfontosabb baktériumok — írja egy svéd tudós — és egyáltalában nem szükséges oda pepecselő munkával készülő edafikus trágyákat bevinni. Ehelyett iparkodjunk földjeinken jó, morszalékos minőséget biztosítani, akkor lesznek benne baktériumok is, másrészt adjunk a talajnak az istállótrágya vagy műtrágyák útján foszfort és káliumot, melyeket a baktériumok növényeink számára elkészítenek.

Répalévelragya. (Peronoszpóra.) A megtámadott növények levelei elhalványodnak, kissé bodrosak lesznek, néha a tengely körül is meg csavarodnak, szélei visszahajlanak és később megvastagodnak, elhúsosodnak. Ilyenkor a levél színén elmosódott szélű sárgult foltok, a visszáján pedig szabadszemmel is látható fehéresszürke színű penészsálak, finom szövetedek láthatók. A fertőzésnek ezen tünetei a levelek lehullását fogják okozni. Emiatt levélhullató betegségeket is szokták nevezni. Természetesen a levelektől megfosztott növény nem fogja tudni tovább folytatni életműködéseit és teljesen elpusztul. **Védekezés.** 1. Permetezünk 2%-os bordóí level vagy peronnal. A permetezést már akkor célszerű elkezdeni, mikor a répának 5—6 levele van, előbb nem szükséges, de ettől kezdve ajánlatos azt három hetenként megismételni. Ez a legbiztosabb védekezési mód. 2. Olyan területről, ahol a betegség előfordult, vetőmagot ne szedjünk.

Ferdinánd román király,

aki oly súlyosan megbetegedett, hogy a román politikai körök már a trónváltás kérdésével foglalkoznak.

Megindult a népművelési munka a Faluszövetség fiókjában.

Alig indult meg a falvakban a népművelési munka, már is érkeznek a lelkes beszámolók arról a tevékeny népművelői munkásságról, melyet a Faluszövetség népművelési osztályának pontos utasításai alapján a falusi vezetők kifejtettek. A *csapdi* fiókszövetség lelkes vezetősége huszonegy előadásból álló tanfolyamot szervezett meg, melynek megnyitó ünnepsége november 21-én volt bensőséges ünnepség keretében. *Horváth Sándor* lelkes tartotta a megnyitó előadást. A további előadásokat *Tollner Károly* tanító, a fiókszövetség elnöke, *Oberrecht Lajos* jegyző, *Fonód Gyula* tanító, *dr. Ullmann Lajos* orvos, *Fülöp Mihály* lelkes, *Neumayer Andor* jegyző és *dr. Knoll Andor* orvos tartják. — A *csevi* fiókszövetség február végén 68 népművelési előadást fog tartani a leventék és a felnőttek részére. Az előadásokat *Haicher Gyula* jegyző, *Labortay Vince* jegyző, *Sprincz Győző*, *Matánesevics Gyula*, *Berezky Lajosné*, *Stefkó Márta* tanítók és vitéz *Sárosy Károly* igazgató tartják. — A *szegényi* fiókszövetség saját kulturházában 15 előadást tart ez évben, melyeknek tárgyai az általános ismeretek legkülönbözőbb tárgyait ölelik fel. A tanfolyam lelke *Nettinger Gusztáv* tanító, a fiókszövetség elnöke, kit az előadások megtartásában *dr. Mohácsy Lajos* ev. lelkes, *dr. Szentpétery Károly* körorvos, *Tóth Lajos* jegyző, *Kolonits Árpád* állatorvos, *Molnár Lajos* kisgazda, *Fejérsné Sass Aranka* tanítónő támogatnak. — A *gesztelyi* fiókszövetség 20 előadást iktatott be népművelési programjába. — A *hosszhatényi* fiókszövetség népművelési tanfolyamát *Nemes János*, a fiókszövetség elnöke vezeti nagy buzgóssággal. Az előadások november 1-től március végéig tartanak, az előadók *Nikowicz* Ede segédjegyző, *Magosföldy Péter* segédlelkész és *Nemes János* tanító. — Erdélyben és állandóan érdeklődéssel kísért népművelési munkáról adnak hírt a *gyöngyösi*, *kocsolti*, *tiszvári*, *nyirgerselyi*, *keceli*, *szalkszentmártoni* fiókszövetségek is.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Hol vannak kosárjónó-tanfolyamok? (Polg. Olvasókör, Decs.) — **Felelet.** A Szekesfehérvári Vitézek Fiúnevelő Intézetében, Magyaralmáson, Seregélyesen, Nagylángon, Sárkeresztúron, Komáromban és Kocsán.

Kérdés. Szépen fejtett pulykímat mivel lehetne leggazdaságosabban hizlatni? (M. J., Mezőberény.) — **Felelet.** Négy hét alatt, zárt helyen, naponta háromszor etetve, az első héten: tengeri, zab, árpa szemesen és némi főtt répa, ivóvízükbe tíz liter vizre egy liter tej; a második héten: tengeri, zab, árpa leforrázva és ivóvízükbe tíz liter vizre három liter tej; a harmadik és negyedik héten: tengeridara, ivóvízül öt liter vízhez öt liter tej.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

A tolnamegyei Nak községben megalakult a Faluszövetség fiókszövetsége.

A napokban a tolnamegyei Nak község községvezetésének udvarán teljes számban összegyűlt a falu apraja-nagyja, hogy egységes lelkesedéssel a Faluszövetség táboraiba tömörüljenek. A gyűlést *Arany János* főjegyző nyitotta meg, majd *Radnóti István*, a Faluszövetség központi titkára, ismertette a Faluszövetség célját és munkásságát. A fiókszövetség elnökévé *Arany János* főjegyzőt, alelnökké *Bódog Sándor*, *Ferencz József*, *Cser János*, *id. Durci Vendel*, *Kis Vörös József*, *Papp Imre*, *Szabó Vendel* választották meg. Titkár: *Marossy Ferenc* tanító. Pénztárnok: *Bódog Ferenc*. Ellenőr: ifj. *Balog Mihály*.

Értesítjük t. Előfizetőinket, hogy lapunk jövő heti számához mellékelve, ingyen és bérmentesen fogjuk megküldeni a Vasárnap 1927. évre szóló naptárát.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA

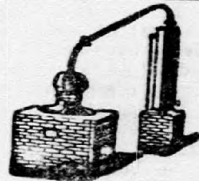
részvényes üzembelen

Budapest, IX., Gróf Haller-uten 4. sz.

Telefon: József 78—43

Gyümölcszest beaurító készülékek.

Áránlással áruigényével szívesen szolgálnak.

BOSZORKÁNYZSÚR.

ELBESZÉLÉS.

Írta: SIMÁNDI BÉLA.

MÁR HARMINC ÉVE jártak hetenki zsúrra a Komlóssy-kisasszonyokhoz, épen harminc éve. Szeder Pál, a mindig mosolygó ügyvéd, aglegény, minden csütörtökön pont négy órakerébezte az alsópartit a kaszinóban. Kezet fogott kis társaságával és mosolyogva búcsúzott.

— Megyek a boszorkányzsúrra — mondta nevetve. A mosoly olyan elmaradhatatlan volt az arcáról, mint a kabuszivar a szájából.

Aztán hazament. Felvette harmincéves Ferencjókáját és elindult a zsúrra.

Ütközben bekopogott egy ablakon.

— Főúr, mehetünk már! — szolt be rajta.

— Megyek már, Amice! — hallatszott ki az utcára Králik úr hangja és néhány pillanat múlva már jött is kifelé Králik főztizelendő úr, a nyugalmazott hitoktató, Szeder Pál egykori iskolatársa.

Mosolyogva üdvözölték egymást és elindultak szótlanul a Komlóssy-ház felé. Mintha ebben a mindig-mosolygásba és minden csütörtöki zsúrra öszült volna hófehérre a hajuk.

Nem igen beszélgettek. Harminc év alatt már hányszor mondták el egymásnak egy élet mondanivalóját! Csak a pap panaszkodott néha a csúzára és a gimnázium előtt szolált meg Szeder:

— Emlékszel, Főúr, diákkorunkban... (Itt mindig egy diákcsíny következett.)

Ezt aztán Králik úr se hagyhatta szó nélkül.

— De a későbbiek se voltak mások. Hitoktató koromban egyszer a nebulók... (Mire elmondta a történetet, már a Komlóssy-ház kapujában voltak.)

A Komlóssy-ház kapuja, amely különben mindig három zárral volt bezárva, csütörtökönként nyitva maradt. Lassan fordultak be rajta a zsúrra jövők, akiket az előszobában senki se fogadott. Bementek a szalonba és ott beszélgettek fél hatig. Vénkisasszonyok és özvegyek voltak a látogatók, a két vénkisasszony Komlóssy-leány barátnői. Férfi: az ügyvéd és a pap.

— Megint egy héttel közelebb vagyunk a sírhoz, — kezdte meg a társalgást, már Isten tudja hanyadszor, a pap.

— Igen — felelte rá valaki.

Aztán a nők másra terelték a beszédet.

— Ma a szobánom állított meg az utcán, amint ide jöttem. Azt kérdezte, hogy a boszorkányzsúrra megyek-e. Nevetett és én is nevettem. Azt mondtam neki, hogy megálljon csak, majd egyszer sóprún lovagolva, elme gyünk magáért, amiért olyan drágán dolgozik.

Ezt egy jókedvű, kövérebb hölgy mondta el és az egész társaság nevetett ezen.

— Hölgyeim, nem olyan veszélyes a dolog, ahol pap is jelen van, ott nem lehetnek boszorkányok! — kedveskedett az ügyvéd.

Csak a Komlóssy-kisasszonyok nem tudták, hogy a városban boszorkányzsúrnak nevezik teáikat. Az idősebbik pupos volt és szinte zsarnoka sápadt, köhögős hugának. Ezek a csütörtöki zsúrok voltak az egyetlen kapocs, amely az élethez fűzte őket. Egész héten erre készültek. Süteményeket készítettek, fonkszászemlyét, gyümölcsöt, teát, bort találtak az asztalra és fél hatkor kinyitották az ebédlő ajtaját. Ekkor kezdődött a zsúr. A társaság körülülte az asztalt és elfalatozva, elborozgatva, vidáman tereferelve együtt maradt egészen kilencig. Az ügyvéd, a pap anekdotákat meséltek, amelyeken a hölgyek pirultak és tiltakoztak ellenük, de azért szívesen meghallgatták. Aztán a pupos Komlóssy-kisasszony Szederrel — aki ügyvédjük volt — vagyonkájuk dolgáról tárgyalt és pontosan, amikor az óra kilencet ütött, fölkelt a társaság és hazaindult. A hölgyek összecsókolódtak a Komlóssy-kisasszonyokkal, a férfiak megcsókolták a kezüket.

— Viszontlátásra, édesem, jövő csütörtökön! — búcsúztak el egymástól.

Ezek voltak a boszorkányzsúrok.

Az egyik csütörtöki reggelen a köhögős Komlóssy-kisasszony lázasan kelt fel és ezt mondta a puposnak:

— Annácska, nagyon rosszul vagyok, nem tudok elmenni bevásárolni a zsúrra, úgy-e elmész, Annácska, te a cseléddel?

Rabny alázat és könyörgés volt a hangjában, mintha egy rabnolga könyörögne zsarnokának. De a puposból ma jószág áradt.

— Megyek szivecském, hogyne mennék — mondta hugának.

A köhögős Komlóssy-kisasszony takaróba burkolódzva, az ablakhoz ült, a pupos pedig elment a cseléddel bevásárolni.

Egy óra múlva aztán üres táskával érkezett vissza, csak két új seprűt vonszolt a háza alatt. Tekintete dúlt volt, a haja tépázott, mintha verekedett volna valakivel. Az arca el volt torzulva és a pupja mintha kétszer akkora lett volna. Olyan volt, mint egy boszorkány.

— No, megálljatok, most majd megkapjátok azt, amit a boszorkányok zsúrján kapni illik! Seprűt.

A beteg Komlóssy-kisasszony ijedten nézett nővére, elállt a lélegzete és alig bírt levegőt magába szívni. A pupos pedig csak hadart tovább.

— A fűszeresnél, amint vásárolok, azt súgja a Kovácsék cselédje egy másiknak:

— Vásárolj a frajla a boszorkányzsúrra. A nagysága ép most mondta, hogy Mari, ma délután nem leszek otthon, boszorkányzsúrra megyek a Komlóssy-kisasszonyokhoz.

— Ezt mondta a Kovácsné rólu nek! A két cseléd vihogott és a segéd is mosolygott ezen. Te, Lenke, boszorkányoknak csúfolnak minket a városban.

— Én erre visszarakattam a táskából az árút és két seprűt vettem. No, megálljotok! Te, Lenke...

Lenke megfagyott szemekkel nézett maga elé.

— Te, Lenke! — ismételte a pupos.

Lenke nem felelt és Anna nagyot sikoltva, zokogva borult az ablaknál megdermedten ülő hugára. Néhány pillanattal ott zokogott halott huga ölén, aztán felugrott onnan. Szeme úgy villogott, mint egy boszorkányé.

... És azon a délutánon már hat óra is elmúlt és a Komlóssy-leányok ebédlőjének az ajtaja még mindig nem nyílt ki. A vendégek türelmetlenkedtek, sőt később már félni kezdtek, hogy a kisasszonyokkal valami történt.

Végre az ügyvéd bekopogott az ebédlő ajtaján, de nem kapott választ. Benyitott és amint körülnézett a szobában, megdöbben lepett vissza az ajtóból. De ekkor már a többiek utána mentek.

Az asztalon egy korsó víz volt és keresztbetéve, ahogyan a kardokat szokták rakni, a két seprű. Az asztal mellett a két Komlóssy-kisasszony ült. Lenke szemében az a megdöbbenet remlét volt, ahogyan délelőtt maradt. Mintha ezt kérdezte volna: hát vétettünk mi valaki ellen, hogy bántottatok? A pupos megmerevedett szúrós tekintettelült a másik székre kuporodva. Hatalmas pupja állt csak felfelé.

A nevető öregek arcára dermedt a mosoly. Előkerültek a zsebkendők és mindannyian törölgetni kezdték a szemükből a könnyeket. Az ügyvéd már intézkedett magában a temetésről, a pap pedig keresztet vetett és megáldotta a két halottat.

Előfizetési felhívás!

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése december 15-én lejárt, valamint azokat, kiknek előfizetésük november 30-án lejárt, hogy előfizetésüket, a csatlótt befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadással álljon be.

TÜDŐCSÚCSHURUTOSOKNAK,

vérszegénységnek, soványoknak ajánlom lelkészorvos hátyán szabadalmazott Antiphysin diétikus biztos gyógymódját.

SEJOVITZNÉ. ÓKIGYÓS.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Somssich László gróf az agrárprogramról.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület végrehajtott bizottsága legutóbbi ülésén Somssich László gróf elnök javaslatára elhatározta, hogy a választásokra való tekintettel az idei gazdahetet és nagygyűlést nem december hónapban, hanem jövő évi január hónapban fogja megrendezni. Utalt arra is, mennyire kívánatos volna, ha a gazdaságszolgálat olyan képviselőket küldene az új országgyűlésbe, akik megbízható hívei annak a zászlónak, melyre az agrárpolitika vezéreszméit írják. Röviden válaszolt az agrárprogramról és különösen kiemelte a mezőgazdasági termelés és értékesítés fellendítését, amihez elsősorban helyes vám- és adópolitikára van szükség. Örömmel üdvözi a benyújtott adómérséklési javaslatot, szükség van azonban a községi háztartások ellenőrzésére, az iparcikkre és a mezőgazdasági termények ára között a mezőgazdaság rovására mutatókozó különbség eltüntetésére és legfőképpen a kartelekkel szemben a földművelő társadalom megszervezésére. Jó hitelpolitika kell a földművelőknek. Új termelőterületeket kell teremteni szikések megjavításával és mocsarak lecsapolásával, biztosítani kell minden időben a forgalmat, vasutak és utak építésével. Erősebben kell dotálni a földművelésügyi tárcát, hogy a szakoktatásügy és a kísérletiügy és ezzel egyetemben az egész mezőgazdasági kultúra hiányát ne szenvedjen, végül rendezni kell az állategészségügyet és meg kell szervezni az agrár hírszolgálatot.

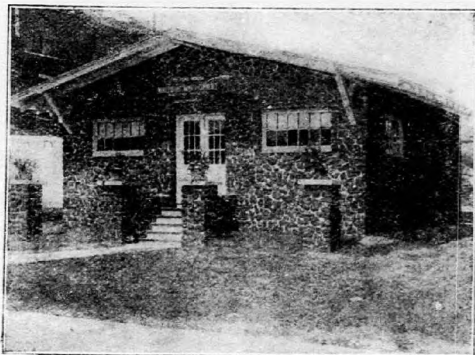
Csak december végén hozzák forgalomba a pengőt. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa legutóbbi ülésén az eredeti tervtől eltérően elhatározta, hogy a pengéérték változó pénzértékű csak december 27-től kezdve bocsátják forgalomba azért, hogy a karácsonyi vásárlásoknál ne legyenek fennakadások. A főtanács egyttal elhatározta azt is, hogy a forgalomban lévő koronaértékű kisebb államjegyeket és pedig egyelőre a 100.000 korona értékű jegyekig bezárólag, a forgalomból be fogja vonni és hogy a bevonás végső határideje 1927. évi június hó 30. lez.

Egészségvédelmi egyesület Szikszón. Abauj vármegye székhelyén, Szikszón, a vármegye tiszti főorvosának irányítása mellett egészségvédelmi egyesület alakult, amely az első a maga nemében az országban. Az egyesület egészségvédelmi intézetet fog létesíteni, amelynek keretében a következő külön alosztályok berendezését tervezik: anya- és csecsemővédelmi, gyermekvédelmi, munkavédelmi, népbetegségek (tüdővész, vérba) osztálya, szociális osztály (aggok, nyomorékok védelme). Az alakuló közgyűlés Szel József főispánt választotta díszelnökké.

Óriásgyík.

Ezt a furcsa szörnyetegét Keletindianában (Ázsiában) fogták. A tudósok a történelemelőtti idők szörnyeiének kései unokáját látják benne.

Ház — szénbő.

Az angol szénbányák területén ilyen csinos kis házakat építenek — szénbő.

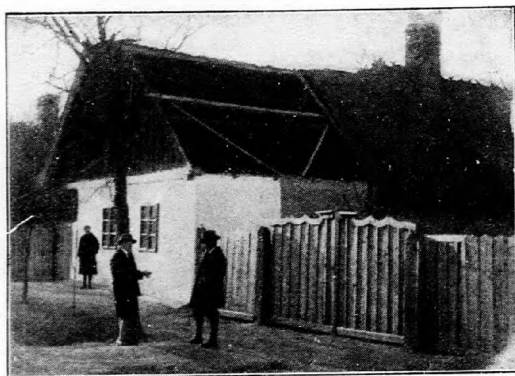
Az újjáalakított Nemzeti Múzeum ünnepélyes megnyitása. A Nemzeti Múzeum hosszú idő óta bezárt kapuja az elmúlt héten ismét megnyílt s aki belépett a hatalmas épületbe, nagy meglepetéssel látta, hogy a régóta tartó tatarozási munkálatok során valóságos újjávarázsolták a múzeumot. Az újjáalakított Nemzeti Múzeum megnyitását összekapcsolták Ferenc József király egyetlen halotti maszkjának ünnepélyes átvételével. A halotti maszkot Széchenyi Emil gróf adta át Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszternek, aki azután Homann Bálintnak, a múzeum igazgatójának gondjaira bízta. Az ünnepélyt Horthy Miklós kormányzó nyitotta meg, majd Csernoch János hercegprímás mondott beszédet. Az ünnepély után a közönség nagy érdeklődéssel járta végig a múzeum helyiségeit.

Egy városka borzalmas pusztulása. A Nizza mellett fekvő Rocquebilliere (Franciaország) városka a napokban teljesen elpusztult. Az utóbbi idők óriási esőzései a város fölötti hegyekből teljesen kimosták a földet és a leomló törmelék sziklák teljesen elárasztották a város utcáit, ahol jóformán egyetlen ház sem maradt épen. A katasztrófanak azonban nemcsak a község házai, hanem rengeteg emberélet is áldozatul esett. A rettenetes határai katasztrófa után a hatóságok azonnal a mentési munkálatokhoz fogtak és rövid pár óra alatt mintegy harminc halottat ástak ki a romok közül.

Mexikóban százával ölték le a katolikusokat. Az egyik olasz lap XI. Pius pápa enciklikájával foglalkozik, amelyben a pápa ismétletlen tiltakozik a mexikói katolikus-üldözések ellen. A lap szerint a mexikói kormány eddig százket papot és több száz katolikus hívót gyilkoltatott le.

Egy pengő kalandjai. A multkoriban egyik fővárosi, jözséfvárosi kiskorcsmában egy mukáember, amikor fizetésre került a sor, egy ezüstpengőt vágott ki az asztalra. Az új pengő nagy felűntést keltett, de a korcsáros, aki tudta, hogy az még nem lehet forgalomban, értesítette a rendőrséget. A detektívek előtt a munkás azt vallotta, hogy egy szabómester-barátjától kapta a ma még tilos pengőt. A szabót is kihallgatták s ő azután elmondta, hogy egy úr hozott egy öltönyt vasalni és a mellényzsebében találta az ezüstpengőt. A nyomozás során kihallgatták ezt az urat is, egy magasállású pénzügyminiszteri tisztviselőt. A tisztviselő elmondta, hogy azok között a kivételesek között volt, akik meglátogathatták az állami pénzverdét, amikor az első pengők elkészültek. A csillogó pengékből néhány darabot odaadtak a vendégeknek — megcsodálni. Ő azonban szórakozottságból a mellényzsebébe tette gy ezüstpengőt s a pengő ottmaradt. A ruháját néhány héttel később elvitte a szabóhoz vasaltatni. A szabó kiforgatta a zsebeket s — a többi ismeretes. A pengő persze visszakért a Nemzeti Bankba.

A merevgörös (tetanus) egyike a legveszedelmesebb betegségeknek, mely különösen a lótenyésztőknek okoz sok gondot. S... Béni, uradalmi nagybérlő, aki gazdaságában évek óta kitérő eredményel használta istállóírt fertőtlenítést a nyerslysoformot, arra a meglepő tapasztalatra jutott, hogy mióta lovai ellésénél köldékfertőtlenítő szer gyanánt a csikónál lysoformot használt, azóta tetanus többé nem fordult elő, míg azelőtt régebben gyakran fellépett lovainál a merevgörös.

A szélvihar pusztítása Iván községben.

November hó 20-án Iván (Sopronmegye) községben óriási szélvihar dühöngött. Az orkán igen nagy kárt okozott. Képünk egyik megrongált ház képét mutatja be.

(Beküldte Dombi Varga Antal Ivánról.)

☒ **A gallér százeves jubileuma.** Most van száz esztendeje annak, hogy felfalták a külön *ingallért*, amely azóta a férfiak öltözködésének egyik legfontosabb tartozéka. Az ingre combható gallért egy *Montague* nevű francia cipészmeister dolgos és takarékos felesége találta ki. A jó asszonyt mindig bosszantotta, hogy sokba kerül az ura fehéreműjének mosása. Észrevette, hogy a gallér mindig hamarabb szennyesedik, mint az ing, tehát lefejtette a gallért az ingről és külön mosta fehérre. A kísérlet bevált. Montague később azzal tökéletesítette találmányát, hogy a gallért többé nem is varrala rá az ingre, hanem rágomboolta. Egy vállalkozó szellemű férfi értékesítette ezt az ötletet, amelyet jőpénzen vásárolt meg. Rövidesen gallérgyárat rendezett be, s nemskára gazdag ember lett belőle.

☒ **A hazatért fogoly.** Nagyon sok család elsiratta már olyan hozzátartozóját, aki még mindig nem került haza orosz fogságból, mert ezekről azt hiszik, hogy elpusztultak. Azoknak, akik immár reménytelenül várják orosz fogságba esett hozzátartozójuk jelentkezését, vigasztalásul szolgálhat az a szombathelyi jelentés, amely arról számol be, hogy *Iván József* őrszentpéteri gazda tizenkétévi orosz fogság után most jött haza Őrszentpéterre. Őt is régen elsirották s íme, ilyen hosszú idő után mégis visszakért messze Oroszországból.

Megölte a pipa. Borzalmas szerencsétlenség történt a Csongrád melletti *Győri-tanyán*. A tanyán az öreg *Győri István* élt két felnőtt fiával, más lélek nem is volt körülöttük. A múlt héten a két fiú bement Csongrádra bálozni s az öreg egyedül maradt otthon. Amikor a fiúk hazajöttek, észrevették, hogy az istállóból fűs gomolyog elő. Feltörték az ajtót s megdöbbenve látták, hogy apjuk ágának egy része, amely a jászol szélén állott, elégett. Az ágyon guggoló helyzetben, holtan kuporodott meg az öreg Győri. Apjuk pipáját megszennyesedve a feketéllő szalmapernye között találták meg. Valószínű, hogy Győri, aki szeretett az istállóban aludni, pipára gujított és ettől keletkezett a tűz, amelynek füstjéből megfulladt a szerencsétlen ember. Az istállóban levő fojtó füsttől megfulladt három ló is.

Milliárdos lett egy életmentő matrózból. A kanadai (Észak-Amerika) újságok most hosszú cikkeiben számolnak be egy egyszerű kanadai matróz óriási és váratlan szerencséről. 1912 április 14-én a világ legnagyobb hajója, a „Titanic” jéghegybe ütközött és 2358 utasával a hullámsírba süllyedt. A „Titanic-on” teljesített szolgálatot egy *John James* nevű kanadai matróz is, aki a sors kegye folytán megmenekült s többek között megmentett egy *Phyllis Ayr*s nevű másfél éves kisleányt, akinek anyja is, apja is elpusztult a borzalmas katasztrófánál. A matróz néhány héttel később a kisleányt átadta Londonban élő nagyanyjának, egy dúsgazdag özevgyasszonynak, aki bőkezűen megjutalmazta a kis unoka megmentőjét. A matróz ezután visszatért Kanadába. Évekig semmit sem hallott a kisleányról. A háború alatt sebesülten abba a kórházba került, amelyben a gazdag nagyanya önkéntes ápolónői szolgálatot teljesített. Nagy örömmel ismerte fel unokája megmentőjét s ettől kezdve kétszeres gyöngédséggel ápolta *John James*-t. Bevitte hozzá a kis *Phyllis*-t is, aki ekkor ötszáz font sterlinggel jutalmazta élete megmentőjét. *James* felgyógyult s mikor vége lett a háborúnak, ezen a pénzen farmot vásárolt magának Kanadában s szorgalmas, becsületes munkája révén igen jó viszonyok közé került. Néhány héttel ezelőtt azután ajtóstól rontott be a boldog *James*hez a szerencse. Levelet kapott, amelyben értesítették, hogy a kisleány nagyanya meghalt és *egy millió font sterlingt testül rá* (magyar pénzben 340 millió korona), *azonkívül kinevezte a kis Phyllis gyámjává*. A kis *Phyllis* ugyan már nagy leánnyá növekedett, mert már tizenöt éves s a boldog *James*nek, az egykori matróznak és kanadai farmernek, ma pedig dúsgazdag milliárdosnak az a tudat adja meg a legnagyobb boldogságot, hogy ez a ragyogó szép leány neki köszönheti az életét.

Egy kutya halálramart egy öregasszonyt. Megrendítő esemény történt *Miskolcon*. Egy hatalmas kutya neki ugrott az utcán haladó *Bihari József*-né, hetvenéves asszonynak. Az asszony rémes sikoltása felverte az utca csöndjét, de mire segítségére siettek, a kutya felismerhetetlenségig összemarcangolta. A borzalmasan megsérült asszonyt kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt.

Leszakadt a padlás és a terített asztalra zuhant egy kőműves. Különös baleset történt Újpesten. A Deák-utca egyik házanak padlásán dolgozott *Kerekes János* kőműves. Dél tájra járt az idő és a lakásban már együtt ült a család a terített asztal körül. Egerszer csak recsegés, ropogás hallatszott és az asztal körül ülő családtagoknak épen csak annyi idejük volt, hogy ijedt sikoltással felugorhassanak. A következő pillanatban, mintha csak az égből pottyant volna le, a *leszakadt mennyezetén á egy ember zuhant a terített asztalra*. A tányérok, poharak ezer szétlankja és az asztal közepén párolg a léveszerte fröccsent és a zuhant ember fájdalmas nyöszörgéssel terült el az asztalon. A család csakaham felocsudott rémületéből és a vérző embert ápolás alá vette. Kiderült, hogy *Kerekes János* kőműves alatt szakadt le a mennyezet és ő zuhant le az asztalra. Az ügy- és porcelláncserepektől, nem kevésbé a rázúduló törmeléltől számos sebből vérzett *Kerekes*.

Egy asszony meg akart halni, mert megöregedett. *Kovács Béla* pénzügyigazgató a múlt héten bejelentette a rendőrségnek, hogy a felesége eltűnt és attól fél, hogy öngyilkosságot akar elkövetni. A rendőrség meg is indította a nyomozást, de mielőtt eredményt ért volna el, a rendőrségre levél érkezett az eltűnt asszonytól, a *Szent János-kórházból*. „Megöregedtem — írta az asszony — s *örög feleség nem jéri melletted*.” Leírta azután, hogy azzal tűnt el hazuról, hogy megmérgezte magát, de mielőtt az öngyilkosságot elkövethte volna, a kiállott igazalmak és lelki szenvedések következtében összeesett az utcán. A mentők a *Szent János-kórházba* szállították, ahol az orvosok terítették eszméletre. A rendőrség a levél elolvasása után azonnal értesítette *Kovács Béla* pénzügyigazgatót, aki boldogan vitte haza érzékenylelkű feleségét.

CSÚZ, szaggalás, hasogalás, ischias, szurás

KÖSZVÉNY, derék- és hátfájás, csontfájás stb. **REUMA**

ellen biztosan segít a KRIEGER-REPARATOR.

Évtizedek óta kipróbált, páratlan hatású szer. A hálalevelek egész tömege tanuskodik arról, hogy hány embernek segített. A Szent Rókus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 129 gyógyultan bocsátott el. — A **Krieger-REPARATOR** minden gyógyszerárban kapható. Úvege 20.000 korona. Utánzatot nem kell elfogadnia, mert két üveget 40.000 koronáért költségmentesen, utánvétellel küld az egyedüli készítő:

KRIEGER-GYÓGYSZERTÁR, BUDAPEST, VIII. V. KÁLVIN-TÉR.

REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

15, 16, 8, 32, 28, 34, 35 Évszak.
 9, 10, 11, 20, 21, 22 Nyári munka.
 12, 13, 14, 33, 17, 18 Asszonyok készítek.
 2, 1, 31, 7, 19 Veszély idején áll elő.
 23, 25, 24, 3 Állatok eledele.
 29, 26, 27 Női név.
 3, 6, 5 Isten áldása.
 4 Mássalhangzó.
 1-35-ig Közmondás.

(Beküldte ifjú Lipták Istvánné Tóth Lidia.)

2. Betűrejtvény.

$\frac{k}{é} y \times 1 S \text{ ség}$

(Beküldte Kálmán Rezső
Kisvársárhelyről.)

3. Betű- és szórejtvény.

sz $\frac{per}{a}$ Balaton

(Beküldte Tóth Benedek Sándor
Csanádapácáról.)

4. Talány.

**Nem ritka, égitest, nem sűrűn, tündöklík,
névelő, nem a földön.**

E szavak hasonló értelmű más szavakkal helyettesítve, egy ismert magyar népdal kezdő sorát adják.

(Beküldte Baricsa László Tépéről.)

5. Vonalrejtvény.

K I S N V E E T S M A E K B E
 A M Á A K R M Á A G S I E L

(Beküldte B. Horváth László Lengyeltötöből.)

6. Betűrejtvény.

**Esztergom, Zólyom, Görgény, Szeged, Arad, Rima-
szombat, Abbázia, Grác, Losonc, Erdőd, Eger.**

A fenti helységnevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy dunántúli magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte Farkas Lajos Kisszentgrótról.)

7. Pótlórejtvény.

— endő	— ég	— r	— let
— gaz	— lma	— ok	— ár
— ord	— egy	— ró	— ál
— lvás	— bban	— ke	— dény
— át	— ár	— ésen	— ap

(Beküldte Berkics György Somogyarácsról.)

8. Betűrejtvény.

ZS M

(Beküldte ifjú Babinszki Pál Mezőberényből.)

9. Névrejtvény.

**Károly, Ödön, Árpád, Gyula, Teréz,
Elemér, Nóra.**

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy határszéli vasúti állomás nevét kapjuk.

(Beküldte ifjú Pap Imre Kőtegyánról.)

10. Kockarejtvény.

b	b	sz	a	n
e	g	i	t	
e	t	i		
sz	a			
t				

Ezzel irunk.

Magyar folyó.

Asztalos használja.

Házörzõ.

Mássalhangzó.

A vízszintes sorokat kell csak megfejteni. A függõleges soroknak nincs jelentésük.

(Beküldte Sebestény Ferenc Ecsényről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 52-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pótlórejtvény: **Meghalt Mátyás király, oda az Igazság.**
2. Betű- és szórejtvény: **Nagyitény.**
3. Kockarejtvény: **Lajos, Duna, van, ép, p.**
4. Pótlórejtvény: **Ki korán kel, aranyat lel.**
5. Verserejtvény: **Kulacs.**
6. Névrejtvény: **Jókal Mór.**
7. Szórejtvény: **Napló események.**
8. Képrejtvény: **Nagybecskerek.**
9. Betűrejtvény: **Körülmeny.**
10. Kereszt-szórejtvény: **Vízszintes sorok: 1. húr, 2. hó, 3. ír, 4. tó, 5. öt, 6. vér. Függõleges sorok: 1. hó, 2. hét, 3. ri. 4. rét, 5. óv.**

Megejtették: Hanzli Antal, Vitai Irma, Kovács Árpád, Molnár József, Saja Vilmos, Csóka Kázmér, Farkas Pál, Gál Istvánné, Spissák Henrik, Guttman Erzsike, Berecz István, Hajós István, Nagy Sándor, Szalóky János, Szalóky Imre, Pápay Ferenc, Hajnal Erzsike, Török Lajos, Varga Margitka, Györök József, Debrődi Mariska, Debrődi Antal, Krénusz Lajos, ifj. Czako István, ifj. Szántó István, Eperjesi András, Nagy Zoltán, Payper Lajos, Peták Vilmos, Mohos Lujza, Szabó Mária, Dobos János, ifj. Kálmán Ferenc, Öreg Gábor, Csonka András, Csonka Rózi, Pankovits Emília, ifj. Borics László, Dobó Ferenc, Görbe Gergely, Varga Tibor, Horváth József, Ellenberger Henrik, Láposy Béla, Pleskonics Terézke, Szmodics István, Orovecz János, Tóth Sándor, ifj. Éva Béla, Gál Károly, Csatári Mihály, Lajkó István, Lipták Ferenc, Csatary András, Törteli Imre, Tóth Sándor, Tóth S. András, Zakár László, Tamás Lajos, Kirschner Jolán, ifj. Hencz Mihály, Rohovskij Mariska, Rohovskij József, Karácsony Miklós, Németh Pál, David Gábor, Gáspár József, Lerántó Ferenc, Jakab László, Rakai István, Sós Rózsika, ifj. Bodai Béla, Borsi Mózes, Gulyás Ferenc, Huszár József, Négyesy Márton.

Jutalomkönyvet nyertek: **Jakab László (Debréte), Gáspár József (Szigetszentmiklós), Láposy Béla (Nagyrabé), Zakár László (Pécs), Varga Tibor (Hajduböszörmény).**

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

Bíró előtt.

Bíró: Csak nem akarja elhitetni velem, hogy ez a rokkant kezdte a verekedést és 6 verte be a maga fejét?

Vádlott: Igen ám, de akkor még nem volt rokkant.

Elszólta magát.

Orvos: Az urának nyugalomra van szüksége.

Az asszony: De mit tegyek, mikor rám sem hallgat?

Orvos: Ez már jó kezdet.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényből.)

Kellems gyógyszer.

Az egyik: Miért vágsz olyan neveltséges arcot?
A másik: Jaj, már három napja rettenetesen fáj a fejem.
Az egyik: Nekem is fáj a multkor, haza mentem, otthon a feleségem jól megölelt, jól megcsókolt s egyszerre megszűnt.
A másik: Nagyszerű, azt én is megpróbálom. Otthon van, kérlek, a feleséged? ...

(Beküldte Ifjú Éva Béla Szabadszentkirályról.)

Az orvos.

Egy orvosotól megkérdezik:
— Igaz az, doktor úr, hogy az asszonyok tovább élnek, mint a férfiak?
Az orvos így felel:
— Az özvegyasszonyok egész biztosan.

(Beküldte Ellenberger Henrik Ecsényről.)

A gyermekszobából.

Papa: Pistike, ha jó leszel, a golya néni neked is hoz egy kis testvérkét.
Pistike: Ojjé! Meghozza azt, ha rossz leszek is!

(Beküldte Ifjú Éva Béla Szabadszentkirályról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. É. B. Szabadszentkirály. Válogatunk belőlük. — L. L. Ecséd. «Tükör» című rejtvényre túlságosan könnyű. Mást kérünk. — S. F. Ecsény. Találós kérdéseiből közölni fogunk. Rejtvényje jó. — Ö. G. Békés. Rejtvény megüti a mértéket. — Egy új előfizető. Tréfáiból válogatunk. Rejtvényéből is. Verse nem közölhető. — K. J. Rinyáujlak. A «Maros partján» című vers annyira gyakorlati kéreze wall, hogy kétségünk vannak az iránt, vajjon ön írta-e? — Cs. I. Cegléd. Talpraesett leveleit közölni fogjuk. — Ifj. B. P. Dösvölz. Választ — amint alkalom nyílik — közölni fogjuk. — G. I. Felsőtreg. Az *Elesett hősök* és *A temetőben* című verseiről az a véleményünk, hogy nem önálló munkák. Csupán eredeti versekkel foglalkozhatunk. — F. M. Szekszárd. «A magyar ifjakhoz» című vers írója nem csekély készségről tanusodik. Van mondánivalója, van érzése, heve, van egy-egy új hangja: egyszerűval érzi a vers. Sajnos, sok helyütt a gyakorlatlanság miatt elakad a vers, bántó csengős szó kerül a verssor végére és itt-ott banális, unos-untig ismert kifejezések rontják le a hatást. Nem ajánljuk, hogy a vers írója ilyen hosszú írással próbálkozzék. Ne feledjük, röviden, tömören kifejezni magunkat, ez az igazi művészi feladat. A vers írójának képességeiről egyébként most sem változott meg az a véleményünk, melyet a multban egy beküldött elbeszélés nyomán közöltünk. Lapunk terjesztése körüli fáradozását fogadják hálás köszönetünket. Ha olvasóink követnék az Ön példáját, lapunk nagy tábora hamarosan megokszorozódnék. — Diaviso. Verseit nagyon gyengék. Tréfáiból válogatunk.

ADÓNAPTÁR

December hóra.

Az alkalmazottak kereseti adóját a novemberi fizetések után a két példányban kiállított illetményjegyzék alapján december 15-ig kell befizetni a községhezán. Ugyancsak december 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót is, az előbb említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adó általános összege 600.000 koronánál nem több, az általány-részleteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általány összege 600.000 koronánál több, de hárommillió koronát meg nem halad, az általány részleteket december 6., 10., 15., 20., 27. és 31.-én kell bélyegben leróni.

A borfogyasztási adó ellenőrzésével kapcsolatos negyedévi leszámolás december végéig ejtendő meg a községi ellenőrző közeg által. A megállapított fogyasztás vagy hiány utáni borfogyasztási adó három nap alatt fizetendő adóbaráta ellenében.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részlete is. — Romlott hangszereket művészesen javít.

Legjobb híruok. Árjegyzék ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 5-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Kiskúndorozsma, Monor, Túrkeve. — Kirakodóvásár: Csongrád, Földeák.

December 6-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Bonyhád, Csákvár, Eger (hónapos vásár), Füzesabony, Harkány, Jászberény, Kétgyégháza, Kismarja, Lenti, Mándok, Nagykanizsa (sertés nem hajtatható fel), Nagyoroszi, Pécs, Sajószentpéter, Szakos, Szeptek, Tiszaórs, Vámosmikola. — Kirakodóvásár: Nagymaros. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba.

December 7-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Fertőszentmiklós, Nagyecsed, Szikszó (havi vásár). — Marha- és kirakodóvásár: Zala-bér. — Lóvásár: Békéscsaba.

December 8-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Nyirbogdány. — Sertésvásár: Orosháza.

December 9-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Barcs, Jánk, Nyirbátor. — Ló- és marhavásár: Orosháza.

December 10-én, pénteken.

Kirakodóvásár: Orosháza.

December 11-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Borsodnádásd.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 29-én.)

Gabonavásár. Készdrupiac november hó 29-én: Búza, 75-ös tiszal 387.5—392.5, felsőtiszai 385—390, fejér-, bács- és pestmgyei 380—385, egyéb dunántúli 377.5—382.5, 76-os tiszai 392.5—397.5, felsőtiszai 390—395, fejér-, bács- és pestmgyei 385—390, egyéb dunántúli 382.5—387.5, 77-es tiszai 397.5—402.5, felsőtiszai 395—400, fejér-, bács- és pestmgyei 390—395, egyéb dunántúli 387.5—392.5, 78-as tiszai 402.5—405, felsőtiszai 400—402.5, fejér-, bács- és pestmgyei 395—397.5, egyéb dunántúli 392.5—395, roz, pestvidéki 300—302.5, roz, más 300—302.5, árpa, elsőrendű 250—260, árpa, középminőségű 240—250, sörárpa felv. 325—365, sörárpa egyéb 315—335, köles 190—200, zab, elsőrendű 235—240, zab, középminőségű 227.5—232.5, 6-tengeri 265—270, új-tengeri 195—197.5, repce 565—570, korpá 165—167.5 ezer K métermázsánknak.
Hátródópia: A hátródópia hivatalos árfolyamai: Magyar búza márciusra 414—415.5, zárlat 413—414, májusra 415—416, zárlat 415—415.5; magyar roz márciusra 425—427, zárlat 425—425.5 ezer K.
Liszt- és őrleményiac. Budapesti 0-gg 7100, 0-g 7100, 1-es 7000, 2-es 6700, 3-as 6650, 4-es 6400, 5-ös 5900, 6-os 4950, 7-es 3500, 8-as 2400; vidéki 0-gg 6300—6400, 0-g 6100—6200, 2-es 5900—6000, 4-es 5400—5500, 5-ös 5000—5100, 6-os 4100—4200, 8-as 3600—2000, rozliszt budapesti 0-as 7150, 1-es 4850, vidéki 0-as 5400—5600, 1-es 3700—3900.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 110.000—120.000, másodrendű 85.000—105.000 K, harmadrendű csomagolásra 50.000—80.000, sarjuszéna 90.000, muharészna 90.000—135.000, lucernaszéna 130.000—170.000, lucerna és muharkeverék 120.000, széna és muharkeverék 90.000, zabokörmagyszéna 85.000, takarmányrépa 28.000—35.000, alomszalma 45.000—60.000, zsípalszma 80.000—90.000 K métermázsánknak; zsípalszma 1 kéve 5000—6000 K.
Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért, 100 kg.-kint, minőség szerint: bab, fehér 230—240, bab, tarka 180—200, baltacim, prima minőségű 800—850, borsó, Viktória 480—520, búkköny, tavaszli 300—320, csillagfűrt 200—220, hajdina 300—320, kendermag 340—360, köles, vetőmag céljaira alkalmas 240—220, lencse 700—900, lenmag 550—580, lóhere, arankataralom és minőség szerint 2600—3400, lucerna, arankataralom és minőség szerint 3000—3900, mák 1800—1900, muhar 230—250, mustár 850—900, napraforgó, fehér 330—350, napraforgó, tarka 280—300, tök-mag 500—520 ezer K.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: elsőrendű 18.500—19.500, kivételesen 20.000, másodrendű 17.000—17.500 K kg.-kint 46 súlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 12—14,5, közepes 8,5—11,5, gyöngébb 6—8, jobb minőségű bika 11,5—12,5, középminőségű 9—11, gyöngébb 6—8,5, jobbjminőségű tehén 12—14,5, közepes 8—11,5, gyöngébb 6—8, kicsontozott való marha 3—5,5, növendékmarha 4—11 ezer K kg.-kint elősúlyban.

Serítvácsár. Könnyűsértés 14,25—15,5, közepes 17—17,5, nehéz 18,25—18,75 ezer K kg.-kint elősúlyban.

Tenyészállatok és jármotörök. Elsőrendű beföldi fehér jármotörök 11.500—12.500, elsőrendű beföldi tarka jármotörök 11.000—12.000, friss fejéstehén 12.000—15.500, 1½ éves úszó 10.000—12.000, 1½ éves tinó 10.000—12.000 K kg.-kint elősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 800.000—2.700.000, igás kocsiló (nehéz, nyugati faj) 4.000.000—7.000.000, igás kocsiló (könnyű, nyugati faj) 3.000.000—8.000.000, számar 200.000—550.000, alárendelt minőségű lovak 250.000—3.250.000, vágólovak 200.000—2.300.000 K.

Nyersbőr. A nyersbőrpiacon marhabőr 17.000—20.000, borjúbőr 27.000—27.500, juhőr 12.000—13.000 K kg.-kint.

Gyapjú. A beföldi piacon az árak tartottak, finom gyapjú már nincs a piacon, csupán timár-, bór- és báránygyapjú, melynek ára 26.000—28.000 K kg.-kint.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 4400—5000, tejszínhab literje 40.000—50.000, tejfel literje 20.000—26.000, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 64.000—74.000, nagyban 50.000—62.000, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 44.000—60.000, tehenúró kg.-ja 12.000—16.000, juhtúró kg.-ja 30.000—45.000, gról sajt kg.-ja kicsinyben 50.000—60.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 35.000—50.000, nagyban 24.000—30.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 55.000—60.000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben. Csirke drb.-ja 15.000—45.000, tyúk drb.-ja 30.000—70.000, hizott ruca kg.-ja 22.000—26.000, hizott lúd kg.-ja 24.000—26.000, sovány pulyka drb.-ja 65.000—80.000, libamáj kg.-ja 40.000—100.000, lúdszár kg.-ja 35.000—35.000, tojás drb.-ja 1500—2400 K.

Vadpiac. Nyúl bőrbén, drb.-ja 30.000—80.000, fácán drb.-ja 40.000—90.000, fogoly drb.-ja 12.000—30.000 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben, elsőrendű 30.000—35.000, nagyban 22.000—26.000, ponty kicsinyben, másodrendű 25.000—30.000, nagyban 18.000—20.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—4000, petrezselyem 1500—4000, zeller 3000—8000, karalábé 1500—4000, vöröshagyma 1400—2500, fokhagyma 6000—16.000, cékla 2000—4000, fejeskáposzta 800—2000, kelkáposzta 1400—3500, vöröskáposzta 1800—6000, fejessaláta drb.-ja 800—3000, rózsaburgonya kicsinyben 1500—2200, nagyban 150.000—160.000 q-kint, sárgaburgonya kicsinyben 1200—1500, fehérburgonya kicsinyben 1000—1500, retek 2000—4000, tök 2000—4500, karfiol 4000—14.000, torma 8000—25.000, sóka 5000—8000, spenót 4000—5000, champignons 60.000—100.000, alma 4000—24.000, birsalma 4000—16.000, körte 4000—25.000, szőlő 14.000—36.000, dió 12.000—24.000, gesztenye 8000—16.000 K.

Paprikapiac. Termelői árak: Szegeden: csövespaprika fűtérnkint 65.000—75.000, édesnemes paprika kg.-kint 38.000—42.000, félédes paprika kg.-kint 29.000—33.000, rózsapaprika kg.-kint 18.000—24.000, másodrendű paprika kg.-kint 8000—12.000, harmadrendű paprika kg.-kint 3000—5000 K. **Kalocsán:** csövespaprika kg.-kint 12.000—14.000, édesnemes paprika kg.-kint 33.000—36.000, rózsapaprika kg.-kint 19.000—24.000, másodrendű paprika kg.-kint 15.000—17.000, harmadrendű paprika kg.-kint 6000—8000 K.

Ídegen pénznek legmagasabb ára november 30-án. Angol font 347.600 K, dollár 71.325 K, francia franc 2701 K, szeb dinár 1262 K, lengyel zloty 8010 K, román lei 387 K, olasz lira 3069 K, cseh korona 2117 K, német marka 16.972 K, osztrák schilling 10.072 K, svájci frank 13.700 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 289.000 K, ezüstkoronás 4600 K, ezüstforintos 12.600 K, ezüst ötforonás 24.800 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Periahy György. Főmunkatárs: Meskó Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György. Felelős kiadó: Bak Imre.

Olcsó kölcsönért

forduljon

KÖLLŐ GÁBOR bankházához

Budapest, VII., Nagymező-utca 22—24.

Törlesztés kölcsönök 35 évre 7% alapon, 35 milliótól teljes összegben, rövid lejáratú kölcsönök alacsony kamattal, gyorsan lebonolyíthatnak.

Baromfi-tímő készülék
egy perc alatt kőből mindenféle kőszelvet és a fulladást ki vas szára
20 lbs töméses 90 éva 1000 nyer. Kényelmes tömés! Nincs töltés, derékfájás és kézi szedés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az árt mesterünk Kéren árvegyeztet.

Cím: **Kugler Sándor, Makó.**

Lysiform

albtényesítés szolgálatában

* **„A fertőtlenítés a gazdaságban” című nagyon tanulságos füvetlünk a „Vasárnap” minden olvasójának díjmentesen megküldi a**

Dr. KELETI és MURÁNYI VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., UJPEST.

Patkány-, egérintő, mezei egérintő

RATINOL * baktériumnyészet. Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. — Más állatra, emberre ártalmatlan. Békebeli anyag. Napjárban utákvétéllel szélűjt: **„RATINOL” LABORATORIUM,** Budapest, VII. ker., Murányi-utca 36. szám.

Nincs többé gyomorfajás!

A szabadalmazott **Hankovszky-féle kakukkfűkésérű** (hákszer) megszűntet mindenféle gyomorfajást. Kapható: **Hankovszky** vegyészeti laboratóriumban, Gödöllő.

Bármilyen gazdasági szakkönyvet

leggyorsabban megszereshet a „Vasárnap” könyvosztályánál VI., Ó-utca 10.

Máthé András vöröaréz-árugyár
Ujpest, Károly-u.

11. sz. Telf.: Ujpest 28. — Pállinkafőző üstöket, finomító készüléket és vöröaréz mozdítókat a leg-primább kivitelben állandóan raktárban tartok.

A világhírű orcedál angol: THE CHAMPION

kerékpárok melyen leszállítva havi 300.000 kor. részletre, kerékpárkatrészeket, lánc, lámpa, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. Külső gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól. **Láng Jakab és Fia** kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árvegyeztet ingyen.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szindörből készült férfi-, női és gyermekcipők, box- és sevrőbörből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legutóbb napokraon szereshetők be a **„HANGYA”** ruházati és díszműáruosztályánál.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálók,

marokrakó és kéveköttő aratógépek, lógeréblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzám a **„HANGYA”** mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legjutányosabban.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legzsebb hetilapját a **VASÁRNAPOT** hanem buzdítunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasóbarárhoz csatlakozzanak. Gyűjtésünk előföltét: Minden új előfizető új tatonát jelent a nemzetelforgatók frontálján szemben! Lapjaink olvasóbarárhoz csatlakozni, minden önértetes magyar ember hazafias kötelessége.

BETEGEK FIGYELMÉBE!

Idegbajosok
igazi vigaszt
találhatnak

könyvben, mely a napokban jelent meg. E könyv magában foglalja az ideg-
betegségek okaira, keletkezésére és gyógyítására vonatkozólag sok éven át gyűjtött
tapasztalatokat. Az egészségnél ezen evangéliumát teljesen díjazatlanul megkülönböztet
mindenkinek, amennyiben az általi címea erre felkér.

Ezer meg ezer köszönő irat nyújt tanúbizonyságot arról a páratlan eredményről,
melyet a lelkiismeretes és erénytelen tudományos kutatás a szenvedő emberiség
javára elért. Aki az

idegbajosok nagy tömegéhez

tartozik, akinek szórakozottság, lériszony, az emlékezőképesség gyengesége, ideg-
es főtájas, álmatlanság, emésztési zavarok, túlérzékenység, szagzások, álmatlanság
és részleges testi gyengeség és számtalan más jelenség miatt panaszi vannak,

vigaszt nyújtó könyvecskémet meghozatni el ne mulassza!

Aki azt figyelmesen végigolvassa, belőle azt a megnyugtató meggyőződést fogja
meríteni, hogy van egy olyan egyszerű út, amely az egészséghöz és életörömhöz
vezet. Ne halogassa a dolgait és még a mai napon fríjon!

Magyar levelezés!

Magyar levelezés!

AUGUST MARZKE Berlin — Wilmersdorf,
Bruchsalerstr. 5, Abt. 302.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírtokrendező Bizottság által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákosszéki út 11. földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szakorvos rendelők vér- és nemibetegék
részére. Ez út 1. salvarsan-oltás!
Rendelés évész nap.
VII., Rákósi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Gőzmagánjáró cséplőgarnitúra,

4 lóerejű, továbbá egy 5 lóerejű
húzótas gőzcséplőgarnitúra kap-
ható kedvező fizetési feltételek
mellett és előnyös árban,
gabonatorlesztésre is.

Bővebb felvilágosítás díjazatlan. — Cím:
KELLNER ANTAL ÉS FIA,
Budapest, V. ker., Berlini-tér 4. sz.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben szeresheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehéremberre, ágymemre való chiffon, vászon, zephir, kanavér stb. Szá díszítések, kész fehérember- és leőruhák, ágyszínűn mindenem rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműtárak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és mankákancsok.

Mravkó József utóda Gyurusz György

puskamos és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körút 22
(Römer-bazár udvarban)

ELVALLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. K.L.A.P. előböröndi gyártású miny puska, sörtes, ismételő és automata vadászfegyverek, pisztolyok, revolverek. Legjobb minőségű mindenemű golyó, sürtetöltények, lözerek.

Küszöbön a választás!

Mindenki szabadon választhat

az alábbi szebbnél szebb, olcsó, remek ótazinnnyomatú borítékba fűzött, pompás, színes képekkel díszített, igen gazdag tartalmú naptárakból.

Uj Barázda naptár 1927. évre, 160 oldal ára 12.000 K
 Vasárnap naptár 1927. évre, 128 oldal ára 10.000 K
 Falu naptár 1927. évre, 128 oldal ára 10.000 K
 Nagy Képes Családi naptár 1927. évre, 160 oldal ára 12.000 K
 Nagy Képes Regélő naptár 1927. évre, 160 oldal ára 12.000 K

Kaphatók minden UJ BARÁZDA árusítónál és az összes HANGYA fióküzletekben.

Megrendelhetők a „VASÁRNAP“ naptárosztályánál BUDAPEST, Ó-utca 10. szám.

Ne fogadjon el másti

Ne fogadjon el másti